

Disputatio juridica inauguralis de acquirendo rerum dominio

<https://hdl.handle.net/1874/341648>

DISPUTATIO JURIDICA
 IN AVGVRALIS,
 DE
 ACQUIRENDO RERUM
 DOMINIO.

Q V A M
 FAVENTE DEO OPT. MAX.
 Ex *Authoritate Magnifici D. Rectoris,*
 D. ANDREÆ ESSENI, SS. Theologiae Doctoris, & in Alma Aca-
 demia Ultrajectina ejusdem facultatis Professoris,
 ibidemque Pastoris vigilantissimi.

NEC NON.
 Ex *Amplissimi Senatus Academici Consensu, & Celeberrimae*
Facultatis Iuridicae Decreto,
 Pro gradu Doctoratus, & Privilegiis in U. J. consequendis.
Publicè sine Praeside defendet.
 FRANCISCUS vander LEE, Delph. Batav.
Ad diem 2. Octobris, horâ locoque solitis.

ULTRAJECTI,
 Apud MEINARDUM à DREUNEN,
 ANNO clò lvi.

Gravissimo, & Spectatissimo

V I R O.

D. THEODORO vander LEE,
Inclytæ Delphensium Reipublicæ
Senatori, & ex Scabino, Magneque
Piscaturæ Marinae Quæstori fidelis-
simo, Patri omni honore, & amore
prosequendo.

Hæc theses Inaugurales

Offert

FRANCISCUS vander LEE,

Auth. & Resp.

DISPUTATIO JURIDICA
 INAUGURALIS.
 DE
 ACQUIRENDO RERUM DOMINIO.
 THESIS I.

DE nobilissima juris de *Acquirendo Rerum Do-*
minio materiâ disputaturus, ut ordine fiat ab
 ipsa definitione exordiar. Est autem Domi-
 nium jus, quo res alicui est propria, ita ut de
 eâ libere posset disponere *l. in re 21. C. mand.*
 nisi jure, vel conventionem, vel testamento
 prohi beatur. *l. ult. C. de reb. alien. non alien.*
 Sed ne in infinitum hæc excrescat Disputatio,
 id, quod maxime controversum est proponam. Occurrit hic
 quæstio satis trita, an scilicet unius rei possint esse plures Domini
 in solidum? Quod nego per *l. 5. §. ult. ff. commod.*

I I.

Dominium dividitur in Naturale, quod habet uxor in dote, &
 civile quod maritus *l. pen. C. de jur. dor.* Porro in plenum, cum
 quis est Dominus quo ad proprietatem, quo ad usumfructum, &
 quo ad omnes partes, vel non plenum, cum vel proprietas, vel
 ususfructus, vel rei pars de est: *l. 10. §. 3. & l. 39. ff. h. r.* Non
 tamen divisionem, quam vulgus facit in directum & utile pro-
 bare possum. *Cujac. 11. obs. 35. Don. 9. com. 14.*

I I I.

Dominium acquiritur: vel Jure Gentium, vel jure Civili *l.*
1. ff. hic & §. singulor. Inst. de rer. divis. jure gentium septem præ-
 cipue modis: ut per occupationem: accessionem: specificatio-
 nem

nem : confusionem : commixtionem : fructuum per ceptionem
& denique traditionem : *tot. tit. Inst. de rer. divis.* De singulis or-
dine.

I V.

Occupatio est apprehensio rerum, quæ sunt vel alicujus, ut plurimum tamen nullius: quo ad animalia consistit proprie vel in venatione, vel in piscatione, vel in aucupio. De venatione quæritur, an ea recte jure Feudali ut etiam moribus, privatis sit interdita? Affirmandum id videtur per verbum: *nemo retia de pace tenend. §. 4.* idque propter quatuor rationes, quas videre licet apud *Wesemb. in parat. h. t. num 7. Schneidw. vult. & alios ad §. fera Inst. de rer. divis.*

V.

Quæritur porro, an capta in alieno solo Domino prohibente fiant capientium? Concedo: ferè enim sunt nullius, ergo conceduntur occupanti. *l. 3. §. item feras ff. de acquir. rer. possess. & illic Duar. in comm. Wesemb. & alii in §. fere Inst. de rer. divis. nec metretet Cujac. q. obs. 2.*

V I.

Occupatio hominum fit per captivitatem: hostis enim bello captus fit servus capientium *§. item ea Inst. de rer. divis. §. 4. Inst. de jur. Pers.* Sed recte Christiani Principes servitutem sustulerunt. Ea vero occupatio est probanda, quæ res hostium bello captæ occupantis fiunt. Sed quæritur, quisnam earum rerum sit Dominus, miles, an vero Respublica? Affirmatur posterius *l. 10. §. 1. ff. de capt. & postlim. revers. l. 31. ff. de jur. fisc.*

V I I.

In aucupio idem est quod in venatione, vel piscatione. In examine apium hoc singulare est, quod tam diu maneat domini alvei, ex quo evolavit, quandiu in conspectu ejus est, nec difficilis est persecutio, *§. 14. Inst. de rer. divis.* Est que & aliarum rerum occupatio, uti fit in littoribus, in insulâ, in mari. *§. 5. & 22. Inst. eod.* in thesauris, in loco religioso, sacro, vel proprio inventis, aliisque rebus, que in *tit. Inst. de rer. divis.* continentur. Etiam in rebus pro derelicto habitis: verum hic quæstio oritur, an jacta levandæ navis

navis causa Dominorum maneant? quod negare crimen est, affirmat enim l. 8. ff. ad l. Rhod. de jact.

V I I I.

Sequitur accessio, quâ res alicui rei cedit propter præeminentiam. Quæ fit naturaliter per alluvionem, cum ita paulatim quid agro tuo adjicitur, ut videri non possit, quantum quoquo temporis momento adjiciatur. Si vero vi fluminis pars tuo agro detracta & vicini agro adjecta sit, dominio non excidit. Nisi longiore tempore fundo vicini adhæserit, & arbores, quas secum traxit in eum fundum radices egerint: §. 20 & 21. Inst. de rer. divis.

I X.

Sic & insula in mari nata occupantis fit, in flumine vero nata eorum est, qui prope ripam prædia possident. Sin in medio fluminis sit orta, communis est ab utraque parte fluminis prædia possidentium l. 7. §. insula ff. h. r. ubi controvertitur, si flumen derelicto alveo novo in veterem redeat, an novus restituatur dominio ex cujus agro factus erat? Neg. §. quod si naturali. Inst. de rer. divis. l. 30. ff. h. t. affirm. l. 7. §. quod si toto l. 30. §. alluvio ff. eod. quamquam Cujac. o. obs. x. & alii desperent de conciliatione: causam tamen desperationis non video.

X.

Jam de specificatione, quæ definitur, confectio novæ speciei ex aliena materia, ut si ex alienis uvis, aut olivis, aut spicis vinum aut oleum, aut frumentum sit factum, aut ex alieno auro, vel argento vas aliquod. Ubi quæritur, quis sit naturali ratione eorum dominus? Distinctione res temperanda est. §. 25. Inst. de rer. divis. l. 7. §. cum ex aliena l. 26. ff. de acquir. rer. dom. nec adversatur l. 12. §. si quis. ff. ad exhib.

X I.

An frumentum quoque ejus est, qui id ex alienis spicis excussit? Aff. dist. §. cum aliena. Inst. de rer. divis. negat l. 7. §. cum quis in sine ff. de acquir. rer. Dom. sed nullum hic dissidium,

X I I.

Tabulam Picturæ cedere propter majus pretium probatur:

per §. *si quis in aliena tab. Inst. de rer. divis. & l. 9. §. sed non ut ff. de acquir. rer. Dom.* Nec rapit me in contrarium Pauli responsum in *l. 23. §. 3. & de rei vind.*

X I I I.

Confusio est Modus acquirendi Domini ex unitione liquidarum materiarum, unius vel diversi generis quæ spectant ad diversos Dominos, facta vel fortuito, vel voluntate Dominorum; ut si vinum cum vino, vinum cum melle confundatur. §. 27 *Inst. de rer. divis.* in hac etiam Distinctio est adhibenda ex §. 27. *ead.*

X I V.

Commixtio est cum diversa corpora ita commiscantur, ut singula maneat in sua specie, uti fit in Pecoribus, & in frumento. In hac tali jure utimur, si ex voluntate Dominorum sit facta, omnia sunt communia. Si fortuitio & separari possunt singulis sua cedunt: si non commode separari queant, ut in frumento, datur utrinque actio in rem, promodo, qualitate, & quantitate rei cuiusque §. 28. *Inst. eod.*

X V.

Porro Dominium acquirimus fructuum perceptione, & hoc contingit, cum quis bona fide, & ex iusta causa rem alterius Possidet quo modo omnes fructus tam industriales, quam naturales quis suos facit §. 35. *Inst. de rer. divis. & l. 48. de acquir. rer. Dom. l. 25. §. 1. & de usur. & fruct. nec diversum innuit. l. 45. ff. de usur.*

X V I.

Si vero Malæfidei Possessor fructus perceperit, non solum de extantibus & perceptis, sed & de percipiendis agi cum eo potest. *l. Dom. 5. C. de rei vind.*

X V I I.

Ultimo rei traditione Dominium transfertur modo ea fiat à vero rei domino, & animo transferendi domini, & ex causa transferendi domini habili, puta empt. vend. donat. &c. *l. 9. §. 3. ff. de acquir. rer. Dom. §. per tradit. Inst. eod.*

X V I I I.

Haecenus de Modis acquirendi Domini ex Jure Gentium. Modi ex jure Civili, & maxime singulares sunt Usucapio: quæ est adjectio Domini per continuationem longi temporis possessionis lege, definiti. *l. 1. ff. de Usucapionibus*, quæ ut procedat inter alia requiritur bona fides. Quæ jure Civili tantum in initio requiritur: sed rectius jus Canonicum eam omni tempore requirit: quod enim non est ex fide, peccatum est. *Cap. 20. X. de præscript. cap. possessor. 2. de reg. jur. in 6.*

X I X.

Donatio, maxime cum formam à jure Civili habet, est liberalis, & nullo jure cogente facta concessio *§. 4. Inst. de Donat. Aris. meus in disp. th. 12.* Quæstio hic una est inferenda: an in officiosa Donatio per querelam rescindatur in totum, an vero quoad legitimam? Posterius affirm. *l. 1. 2. & 5. & seqq. C. de in offic. Donat. nov. 92. & ibi Cujac. idem §. obs. 14. Dissert. Fab. 3. cons. 17.*

X X.

Effectus Domini est plene de re posse disponere, eamque alienare: quilibet enim Dominus est rerum suarum liberrimus Moderator & arbiter *& l. 21. C. Mand.* Fallit tamen ea regula in Pupillis & Minoribus, qui Domini quidem sunt, res tamen suas alienare sine Tutoribus & Curatoribus suis prohibentur. *§. 2. Inst. quib. alien. vel eod.*

Corol-

COROLLARIA.

I.

*Judex secundum acta & probata, non vero secundum
conscientiam debet judicare.*

I I.

*Venditor præcise rem tradere non tenetur, sed liberatur
præstando id quod inter est.*

Ex Jure Canonico.

*Rectius jure Civili testamenta sunt præsentibus 7. te-
stibus, quam jure Canonico coram Parocho &
duobus testibus.*

Ex Jure Feudali.

*Non potest filius repudiata paterna hereditate feu-
dum agnoscere, agnatus vero potest.*

F I N I S.